

odškodnění nemoci z povolání žalobkyně. Na tomto závěru podle jeho názoru „nic nemění skutečnost“, že žalobkyně z důvodu dlouhodobé pracovní neschopnosti (v níž byla i v okamžiku přechodu práv a povinností týkajících se předváděné části podniku) fakticky žádnou práci u žalované 2) nevykonávala a že od 1.6.1995 nastoupila u žalovaného 1) jako účetní.

K odvolání žalobkyně a žalované 2) Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozsudkem ze dne 26.11.2002 č.j. 36 Co 414/2002-101 rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že „základ žalobního nároku je zcela opodstatněný ve vztahu k žalovanému 1)“. Odvolací soud zdůraznil, že ve smyslu ustanovení § 190 odst. 3 zák. práce odpovídá za škodu vzniklou nemocí z povolání zaměstnavatel, u kterého zaměstnanec naposledy pracoval, přičemž podle jeho názoru „zákon má nepochybně na mysli faktický, tj. skutečný výkon práce, v tomto případě výkon práce slévárenské dělnice; jakýkoliv jiný výklad by šel proti účelu a smyslu právní úpravy odpovědnosti za nemoc z povolání“. Protože z provedených důkazů vyplynulo, že žalobkyně od roku 1979 pracovala u žalovaného 1) jako slévárenská dělnice „až do doby, kdy se podrobila operaci karpálního tunelu na pravé ruce – nejpozději 25.1.1995“, a poté z důvodu snížené pracovní schopnosti uzavřela s žalovaným 1) dne 29.5.1995 dohodu o změně pracovní smlouvy ohledně druhu práce na účetní [což „nelze vyložit jinak, než, že žalovaný 1) v té době považoval žalobkyni stále za svoji zaměstnankyni“], kterou vykonávala až do roku 1997, kdy jí byl přiznán plný invalidní důchod, odvolací soud dovedl, že „podmínky pro vznik odpovědnosti za nemoc z povolání jsou zcela na straně žalovaného 1)“, u kterého 14 let pracovala za podmínek, z nichž vzniká nemoc z povolání. Skutečnost, že žalobkyně byla uvedena na seznamu zaměstnanců v příloze kupní smlouvy o prodeji části podniku ze dne 12.12.1994, nemůže mít podle jeho názoru za následek odpovědnost žalované 2), neboť žalobkyně fakticky nikdy k žalované 2) do pracovního poměru nenastoupila, nebyla jí přidělena žádná práce, žádnou práci u ní neodvedla a tudíž „u žalované 2) nepracovala za podmínek, z nichž vzniká nemoc z povolání“.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal žalovaný 1) dovolání. Namítal, že podle ustanovení § 190 odst. 3 zák. práce nemůže nést odpovědnost za škodu způsobenou žalobkyní nemocí z povolání, neboť smlouvou o prodeji části podniku ze dne 12.12.1994 prodal provoz slévárny v Ž., ve kterém vznikla žalobkyní nemoc z povolání, žalované 2), na niž na základě této skutečnosti podle ustanovení § 476 a násl. obch. zák. přešla veškerá práva a závazky převáděné části podniku, včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů k zaměstnancům provozu slévárny. Okamžikem podpisu této smlouvy tudíž žalovaná 2) převzala i povinnost k odškodnění nemoci z povolání žalobkyně „nezávisle na tom, zda žalobkyně začala pro žalovanou 2) ve skutečnosti vykonávat práci“. Žalovaný 1) navrhl, aby dovolací soud napadený rozsudek odvolacího soudu zrušil a aby věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu oprávněnou osobou (účastníkem řízení) v zákonné lhůtě (§ 240 odst. 1 o.s.ř.) a že jde o rozsudek, proti kterému je podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o.s.ř. dovolání přípustné, přezkoumal napadený rozsudek bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1, věta první o.s.ř.) a dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

Podle ustanovení § 190 odst. 3 zák. práce za škodu způsobenou zaměstnanci nemocí z povolání odpovídá zaměstnavatel, u něhož zaměstnanec pracoval naposledy před jejím zjištěním v pracovním poměru za podmínek, z nichž vzniká nemoc z povolání, kterou byl postižen. Odpovědnost za škodu při nemoci z povolání je tzv. objektivní odpovědností; zaměstnavatel tedy odpovídá za samotný výsledek (za škodu), aniž je uvažováno jeho zavinění.

Z hlediska skutkového stavu bylo v posuzované věci zjištěno (správnost skutkových zjištění v tomto směru dovolatel nenapadá), že na základě pracovní smlouvy ze dne 1.2.1979 žalobkyně pracovala u žalovaného 1) (dříve Č. Ž. a.s.) jako slévárenská dělnice v provozu slévárny v Ž., za podmínek z nichž vzniká nemoc z povolání uvedená v příloze č. 1 (seznam nemocí z povolání) tehdy platné